

**(၂၀၂၀) ပြည့်နှစ် ကမ္ဘာ့ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေးပြောကြားခဲ့သည့် အဖွင့်အမှာစကား ကောက်နုတ်ချက်**

နေပြည်တော်

(၂၀၂၀) ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်နေ့

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် COVID-19 ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ အခြားသော ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ ရောဂါများ ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသခြင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လစ်ဟာမှုမရှိစေရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ ပါကြောင်း၊
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏ အချက်အလက်များအရ (၂၀၂၀) ပြည့်နှစ်တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း (၄၆၃) သန်းကျော်ရှိနေပြီး နှစ်စဉ်ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါနှင့် ဆက်စပ်သေဆုံး သူပေါင်း (၄.၂) သန်းကျော်ရှိပါကြောင်း၊
- (၂၀၁၄) ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပြုလုပ်ခဲ့သော WHO STEPS Survey အစီရင်ခံစာအရ အသက် (၂၅) နှစ်မှ (၆၄) နှစ် အရွယ်အတွင်း ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားသူသည် (၁၀.၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိနေပြီး ဆီးချို သွေးချိုရောဂါအကြိုအဆင့်ဖြစ်ပွားသူ (၁၉.၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါကြောင်း၊ ဤအချက်မှာ မိမိတို့ အထူးသတိပြုရမည့် အချက်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ယခုအခါတွင် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါအပါအဝင် မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများသည် နေထိုင်မှုပုံစံများ၊ စားသောက်မှုပုံစံများ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပွားမှု ပိုမိုများပြားလာလျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ထိုသို့ အရေးကြီးသည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာဖြစ်သည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးညီလာခံတွင် သဘောတူညီဆုံးဖြတ်ချက်များအရ (၂၀၀၆) ခုနှစ်မှ စတင်၍ နှစ်စဉ် နိုဝင်ဘာလ (၁၄) ရက်နေ့ကို ကမ္ဘာ့ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ (World Diabetes Day) အဖြစ်သတ်မှတ် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊
- (၂၀၂၀) ပြည့်နှစ် ကမ္ဘာ့ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ "ဆီးချိုကာကွယ်ဖို့ သူနာပြုစွမ်းအား အလေးထားစို့" ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါကာကွယ်မှု လုပ်ငန်းများတွင် ဆေးရုံများ၌ သူနာပြုများ၏အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးကြီးပြီး ပြည်သူလူထုအတွင်း၌ အခြေခံကျန်းမာရေးပညာရှင် ဝန်ထမ်းများဖြစ်သည့် သားဖွားဆရာမများ၊

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၁) နှင့် (၂) များ၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမများနှင့် ကျန်းမာရေးမှူးများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးကြီးပါကြောင်း၊

- ထို့ကြောင့် မိမိတို့သည် ဤဝန်ထမ်းများ၏အားကို ယူ၍ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားမှု ကျဆင်းစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ ဖြစ်ပွားသူတစ်ဦးချင်းစီတွင် ခြေလက်များ ဆီးချိုရောဂါကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း၊ အရေးပြားပြဿနာများ ဖြစ်ပွားခြင်း၊ အမြင်နှင့် အကြားအာရုံထိခိုက်ပျက်စီးခြင်း၊ နှလုံးနှင့် သွေးကြောရောဂါများ၊ ကျောက်ကပ်ရောဂါ၊ အာရုံကြောရောဂါစသည့် နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ ဖြစ်ပွားခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဘဝနေထိုင်မှု အရည်အသွေးနိမ့်ကျခြင်း၊ ရောဂါရှိသူမိခင်မှ မွေးဖွားသော ကလေးတွင် ကျန်းမာရေးပြဿနာများရှိခြင်း၊ ရောဂါရှိသူသည် အရွယ်မတိုင်မီသေဆုံးနိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို ခံစားရနိုင်ပါကြောင်း၊
- ထို့အပြင် နာတာရှည်ရောဂါဖြစ်သဖြင့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဆေးဝါးများစွဲသောက်ရခြင်းနှင့် ကုသမှုခံယူရခြင်းကြောင့် လူမှုရေးပြဿနာများ၊ ငွေကြေးကုန်ကျမှုများ ဖြစ်ပွားခံစားရနိုင်သည့် အပြင် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့်လည်း အဆိုပါရောဂါသည်များကို ကုသရသည့် စရိတ်စကများ ကုန်ကျမှုများပြားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ အကြံအဆင့်ဖြစ်ပွားနေသူများသည် နေထိုင်စားသောက်မှုပုံစံများကို ကျန်းမာရေးနှင့်အညီဖြစ်စေရန် အမြန်ဆုံးပြင်ဆင်ပါက ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားရန် အလားအလာ နည်းပါးလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်ပါက အဆိုပါ တစ်ဦးချင်းဆိုးကျိုးများကို ကာကွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ကာ နိုင်ငံတော်အတွက်လည်း အဆိုပါလူနာများကို ကုသရမည့် စရိတ်များအား အခြားသော ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်ရေး ကိစ္စရပ်များတွင် သုံးစွဲနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကို ကာကွယ်နိုင်သည့် အချက်များဖြစ်သည့် ကိုယ်အလေးချိန်ထိန်းညှိခြင်း၊ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားအားကစား ပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်း၊ အချို့လွန်ကဲသော အစားအသောက်များ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းအပါအဝင် ကျန်းမာရေးနှင့်ကိုက်ညီစွာ စားသောက်ခြင်းတို့ကို ပြည်သူများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သိရှိစေရေး ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးစားပေးကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေပါကြောင်း၊

- ဝန်ကြီးဌာနမှ ဖြန့်ဝေထားသော Mobile Tablet များတွင် ထည့်သွင်းထားသော ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးအချက်အလက်များကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ကာ နောက်ဆုံးတွေ့ရှိချက် အသစ်များနှင့်အညီ ရောဂါဖြစ်ပွားစေသည့် အချက်များ၊ ရောဂါကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ၏ ကနဦးလက္ခဏာများ၊ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုရှိပါက စနစ်တကျကုသမှုခံယူရန် အချက်များကို လွယ်ကူ ရိုးရှင်းစွာ နားလည်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်မန်နေဂျာများမှ အမြန်ဆုံး မွမ်းမံရေးသား၍ ထည့်သွင်းထားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- အဆိုပါ Mobile Tablet များကို အသုံးပြုကာ မြို့နယ်များ၊ ရပ်ကွက်များတွင် ကျန်းမာရေး စကားဝိုင်းငယ်များ ပြုလုပ်ကာ ဆီးချိုသွေးချိုကျန်းမာရေးအသိပညာပေးမှုများကိုလည်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် မိမိဝန်ထမ်းများအား တိုက်တွန်းထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကို စောစီးစွာစစ်ဆေးသိရှိကာ စနစ်တကျကုသမှုခံယူပါက နောက်ဆက်တွဲရောဂါများ ဖြစ်ပွားခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်သည်ဆိုသည့်အချက်ကို ပြည်သူလူထုအား ကျယ်ပြန့်စွာ အသိပညာပေးရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု နည်းလမ်းဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ရောဂါစစ်ဆေးကုသမှု လွှမ်းခြုံခြင်းကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ လုပ်ငန်းများကို ကြိုးပမ်းအားထုတ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အခြေခံကျန်းမာရေးပညာရှင်ဝန်ထမ်းများကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏ ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနများ၊ မိခင်နှင့်ကလေး ကျန်းမာရေးဌာနများ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲများ စုစုပေါင်း (၁၀,၀၀၀) ကျော်တွင် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်းတွင် ဆီးချိုသွေးချိုနှင့် သွေးတိုးရောဂါ စစ်ဆေးကုသမှု ဆေးပေးခန်းများဖွင့်လှစ်ကာ ရောဂါစစ်ဆေးပြီး ဆေးဝါးများဖြင့် အခမဲ့ကုသမှုပေးလျက်ရှိရာ (၂၀၁၇) ခုနှစ်၊ မေလမှ ယခုနှစ် ဇွန်လအထိ ဆေးခန်းများသို့ လာရောက်ပြသသူ (၃.၂) သန်း ကျော်ကို စစ်ဆေးပေးနိုင်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ထိုသို့လာရောက်ပြသသူများတွင် (၄) သိန်းကျော်တွင် ဆီးချိုသွေးချို ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှင့် (၈) သိန်း (၈) သောင်းခန့်တွင် သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုတွေ့ရှိပါကြောင်း၊ အဆိုပါ ဆေးပေးခန်းများအတွက် ဘဏ္ဍာငွေများ၊ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းများ ယခု (၂၀၂၀-၂၁) ခုတွင် ပိုမို ပံ့ပိုးပေးအပ်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- မြန်မာနိုင်ငံ၌ COVID-19 ရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူများ၏ (၈၇) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ရောဂါအခံများ ရှိပါကြောင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားသေဆုံးသူများ၏ (၃၆) ရာခိုင်နှုန်း၌ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါရှိနေပြီး (၃၀)

ရာခိုင်နှုန်းတွင် သွေးတိုးရောဂါရှိကာ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါနှင့် သွေးတိုးရောဂါ နှစ်မျိုးလုံး ဖြစ်ပွားနေသူမှာ (၁၉) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါကြောင်း၊ COVID-19 ရောဂါသည် ထိုကဲ့သို့ ရောဂါအခံရှိသူများတွင် ပိုမိုပြင်းထန်ကာ အသက်အန္တရာယ်လည်း ထိခိုက်နိုင်ပါကြောင်း၊

- ဝန်ကြီးဌာန၏ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးအပါအဝင် မကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရာတွင် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီး ဌာနမှူးများ၏ ဦးဆောင်မှု၊ အခြေခံကျန်းမာရေးပညာရှင်ဝန်ထမ်းများ၏ လက်တွေ့လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခန်းကဏ္ဍများသည် အထူးအရေးကြီးပါကြောင်း၊
- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များတွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားကဏ္ဍမှ တာဝန်ရှိသူများ ပူးပေါင်း ချိတ်ဆက်ကာ ပြည်သူများ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားအားကစားလေ့ကျင့်မှုများ ပိုမိုဆောင်ရွက်နိုင်စေရေး လုပ်ဆောင်ကြစေလိုပါကြောင်း၊
- လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေနှင့် အောင်မြင်မှုအတိုင်းအတာများကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ပုံစံ (checklist) များ ပြုစု၍ မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါကြောင်း၊ သို့မှသာ မိမိတို့၏ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ပိုမို ထိရောက်အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် HelpAge International အဖွဲ့၏ ပူးပေါင်း ပံ့ပိုးမှုဖြင့် အခြေခံ ကျန်းမာရေးပညာရှင်ဝန်ထမ်းများအတွက် မကူးစက်နိုင်သောရောဂါရှာဖွေကုသရေး စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း၊
- Novo Nordisk ကုမ္ပဏီ၏ ပူးပေါင်းပံ့ပိုးမှုဖြင့် Mobile Tablet များတွင် ထည့်သွင်းနိုင်သည့် မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေး သိကောင်းစရာ Myanmar PEN Application ကို ပြည်သူများအနေဖြင့် Google Play Store မှ အခမဲ့ရယူ အသုံးပြုနိုင်ပါကြောင်း၊ ယင်း Myanmar PEN Application ၌ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါအပြင် အခြားမကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ များကိုလည်း ထည့်သွင်းရေးသားထားပြီး နားလည်ရန်လွယ်ကူ၍ အထူးကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊
- အဆိုပါ Application မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ ရောဂါအလိုက်ဖြစ်ပွားစေသည့် အချက်များ၊ စစ်ဆေးတွက်ချက်ခြင်းနှင့် ဆောင်ရွက်ပုံနည်းလမ်းများ၊ ရောဂါကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊ မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ၏ ကနဦးလက္ခဏာများ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော နေထိုင်

စားသောက်မှုပုံစံများ၊ မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများဖြစ်ပွားမှုကို စောစီးစွာ စစ်ဆေးရန်နှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုရှိပါက စနစ်တကျကုသမှုခံယူရန် အချက်များနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားသူများအတွက် အကြံပြုချက်များကို လွယ်ကူရိုးရှင်းစွာ နားလည်နိုင်ရေးအတွက် ရေးဆွဲထားရှိပြီး ပြည်သူများအနေဖြင့် လေ့လာသုံးစွဲပါက အထူးအကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ထို့အပြင် ရောဂါ၏ နောက်ဆက်တွဲကျန်းမာရေးပြဿနာများကုသမှုပေးရာ၌ အခြေခံကျန်းမာရေး ပညာရှင်ဝန်ထမ်းများ အသုံးပြုနိုင်ရန် ရေးဆွဲထားရှိသည့်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနမှ ဖြန့်ဝေထားသော Mobile Tablet များတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုကာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအတွက်လည်း များစွာ အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ဝေထားသော ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါအပါအဝင် မကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ပို့စတာများ၊ လက်ကမ်းစာစောင်များ၊ နံရံကပ်စာစောင်များ စသည်တို့အား အမြန်ဆုံးမွမ်းမံပြင်ဆင် (update) စေလိုပါကြောင်း၊
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်နှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်တို့တွင် လည်းကောင်း၊ ဆေးတက္ကသိုလ်များ၌ ကာကွယ်ရေးနှင့်လူမှုရေးဆေးပညာတွင် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေး ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများပိုမိုထည့်သွင်းသင်ကြားခြင်းကို မဖြစ်မနေဆောင်ရွက် ကြရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- မဟာဘွဲ့နှင့် ပါရဂူဘွဲ့ စာတမ်းများတွင် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အကြောင်း အရာများကို ပိုမိုပြုလုပ်စေလိုသည့်အပြင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများအနေဖြင့် မကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများနှင့် ပတ်သက်၍ အသုံးပြုသုတေသနများကိုလည်း ပိုမိုပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ၏ နောက်ဆက်ပြဿနာများကို ကုသမှုပေးရာတွင် အထောက်အကူများစွာ ဖြစ်စေရန်အတွက် ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါဆိုင်ရာ အထူးပြုသူနာပြုဒီပလိုမာသင်တန်းများကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါဖြစ်ပွားသူများသည် မှန်ကန်သင့်တော်သော အစားအသောက်ကို စားသောက်ရန် အတွက် အထူးအရေးကြီးသဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၌ အစားအသောက်နှင့်အာဟာရ ပညာဆိုင်ရာ ဒီပလိုမာသင်တန်းများကိုလည်း အမြန်ဆုံးဖွင့်လှစ်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခချုပ်များက ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို တစ်နှစ်ပတ်လုံးဆက်လက်ဆောင်ရွက် နေရမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် သမားရိုးကျမှ ဖောက်ထွက်သည့် ဆန်းသစ်သော အတွေးအမြင်များဖြင့် ရှေ့ဖြစ်ပေါ်လာမည့်အခြေအနေကို ကြိုတင်တွက်ဆကာ လက်တွေ့ကျ လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်စေလိုပါကြောင်း။

အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်ခဲ့ကြသူများ

- ဒုတိယဝန်ကြီး၊
- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊
- ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးများ နှင့် အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများ၊
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများ၊
- ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊
- ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊
- အစိုးရမဟုတ်သော ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့်
- ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ။